

Lumijoen perusopetuksen opetussuunnitelma

Valinnaisaineiden ainekohtaiset opetussuunnitelmat

Voimassa 1.8.2026 alkaen

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Jatkat taide- ja taitoaineet	4
3. Pitkät valinnaiset aineet	5
3.1 Saksan kieli (B-kieli)	6
3.2 Pitkä kuvataide	7
3.3 Pitkä tekninen työ.....	9
3.4 Pitkä kotitalous.....	11
3.5 Pitkä liikunta	13
4. Lyhyet valinnaiset aineet.....	14
4.1 Kuudennen vuosiluokan valinnainen tietotekniikka	15
4.2 Englannin lyhytkurssi	16
4.3 Ruotsin lyhytkurssi	17
4.4 Impro ja ilmaisu	18
4.5 Muotoilu ja rakentelu	20
4.6 Piirustus ja maalaus.....	21
4.7 Musiikin lyhytkurssi	23
4.8 Tekstiilityön lyhytkurssi.....	24
4.9 Teknisen työn lyhytkurssi	25
4.10 Tervetuloa juhlaan!.....	27
4.11 Herkkukurssi	29
4.12 Palloilu	30
4.13 Liikunnan lyhytkurssi	31
4.14 Erätaidot ja luontoliikunta.....	32
4.12 Terveystiedon lyhytkurssi	34
4.13 Biologian lyhytkurssi yseille.....	36
4.14 Älypelejä ja ongelmanratkaisua	37
4.15 Tietotekniikan lyhyt valinnainen.....	38
4.15 Lukioon valmentava matematiikka	39
4.16 Tehostettu oppilaanohjaus	40
4.17 Työelämä ja yrittäjäyys	42

1. Johdanto

Jokaisen oppilaan opintoihin peruskoulussa sisältyy valinnaisia oppiaineita. Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista oppilaan valinnan mukaisesti.

Lumijoen peruskoulussa oppilas valitsee annetuista vaihtoehdoista seitsemännen luokan keväällä:

1. **Jatkavan taide- ja taitoaineen**, jota opiskellaan 2vvt (vuosiviikkotuntia) sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla
 2. **Pitkän valinnaisen aineen**, jota opiskellaan 2vvt sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla
 3. Kaksi **lyhyttä valinnaista ainetta**, joita molempia opiskellaan 1vvt kahdeksannella luokalla. Toista lyhyttä valinnaisainetta opiskellaan syyslukukaudella 2 tuntia viikossa ja toista kevätlukukaudella 2 tuntia viikossa.
8. vuosiluokalla aloitetut pitkät sivuaineet jatkuvat myös 9. vuosiluokalla. Sen lisäksi oppilas valitsee annetuista vaihtoehdoista kahdeksannen luokan keväällä kaksi lyhyttä valinnaista ainetta, joita molempia opiskellaan 1vvt yhdeksännellä luokalla. Toista lyhyttä valinnaisainetta opiskellaan syyslukukaudella 2 tuntia viikossa ja toista kevätlukukaudella 2 tuntia viikossa.

2. Jatkatavat taide- ja taitoaineet

Kaikille oppilaille yhteisiä taide- ja taitoaineita ovat musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta ja kotitalous. Jokainen oppilas opiskelee näitä oppiaineita yläkoulussa tietyn vähimmäistuntimäärän 7 vuosiluokalla.

Pakollisten tuntien lisäksi taide- ja taitoaineiden opetukseen on osoitettu valinnaisia tunteja. Tämä tarkoittaa sitä, että 7. vuosiluokan keväällä oppilas valitsee itselleen yhden jatkavan taide- ja taitoaineen valinnaisen (mu, ku, ks, ko), jota hän opiskelee 2 tuntia viikossa sekä 8. että 9. vuosiluokalla.

Muiden taide- ja taitoaineiden opiskelu päättyy (arviointi valtakunnallisten arviointikriteerien mukaan), poikkeuksena liikunta (jota opiskellaan jokaisella vuosiluokalla). Päättyvien taide- ja taitoaineiden arvosana jää myös 9. vuosiluokan päättötodistukseen.

Jatkavan taide- ja taitoaineen sisällöt pohjautuvat valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan ja sen perusteella laadittuun paikalliseen opetussuunnitelmaan. Jatkava taide- ja taitoaineen valinnainen arvioidaan valtakunnallisten päättöarvioinnin kriteerien perusteella.

Jatkavien taide- ja taitoaineiden sisällöt on kuvattu paikallisen opetussuunnitelman oppiainekohtaisesta osiosta.

3. Pitkät valinnaiset aineet

7. vuosiluokan keväällä oppilas valitsee itselleen yhden pitkän valinnaisen, jota hän opiskelee 2 tuntia viikossa sekä 8. että 9. vuosiluokalla.

Pitkät valinnaiset voivat olla syventäviä tai soveltavia valinnaisaineita.

Lumijoella oppilas voi pitkäksi valinnaisaineekseen valita

- Saksan kielen (B2-kieli)
- Pitkän kuvataiteen, teknisen työn, liikunnan tai kotitalouden

Pitkä valinnaisaine arvioidaan numeroarvosanalla, ja siitä tulee lukuvuositolustukseen oma, erillinen arvosanansa.

3.1 Saksan kieli (B-kieli)

Sisältö päivitetään myöhemmin.

3.2 Pitkä kuvataide

Valinnaisen tehtävä

Pitkässä kuvataiteessa tutustutaan taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen maailman ilmiöihin kuvallisten keinojen kautta. Pitkää valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa 8.- ja 9. vuosiluokilla.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Pitkän kuvataiteen kurssilla hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä tarpeen mukaan. Kurssilla voidaan tehdä vierailu- ja tutustumiskäyntejä esim. taidemuseoon. Tutustumiskäynnit toteutetaan pääasiassa julkista liikennettä hyödyntäen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Pitkän kuvataiteen opetus ja toimintatavat suunnitellaan siten, että oppimisen edellytykset tulevat huomioituksi.

Arviointi

Kurssi arvioidaan numeerisesti. Arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallisen päättöarvioinnin kriteeristöä, painottaen oppilaan omaa ideointia ja luovuutta. Arviointi on kannustavaa, jatkuvaa ja yksilöllisyyden huomioivaa.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Pitkän kuvataiteen tavoitteita ovat muun oman luovuuden ja osaamisen kehittäminen, kyky ilmaista itseään kuvallisesti ja ymmärtää visuaalista kulttuuria, sekä syventää ymmärrystä taiteen maailmasta ja sen yhteyksistä muihin ilmiöihin.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Pitkän kuvataiteen tavoitteita ovat muun oman luovuuden ja osaamisen kehittäminen, kyky ilmaista itseään kuvallisesti ja ymmärtää visuaalista kulttuuria, sekä syventää ymmärrystä taiteen maailmasta ja sen yhteyksistä muihin ilmiöihin. Nämä tavoitteet saavutetaan tutustumalla eri tekniikoihin ja välineisiin, harjoittamalla itseilmaisua ja keskustelemalla taiteesta ja sen merkityksestä.

Valinnaisessa kuvataiteessa oppilas syventyy monipuolisesti tuttuihin ja uusiin kuvantekotapoihin. Keskeisiä tavoitteita ovat itseilmaisun ja oman kuvallisen käsialan vahvistaminen, visuaalisen maailman havainnointi ja ymmärtäminen, luova ongelmanratkaisu sekä pyrkimys muodostaa omakohtainen suhde taiteeseen ja vaikuttaa taiteen kautta.

Työskentely on pitkäjänteistä ja projektinomaista. Tehtävien suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden omat toiveet ja tavoitteet. Tunneilla työskennellään vaihtelevasti sekä perinteisemmällä

että uudemmilla työvälineillä ja tekniikoilla. Tutuksi tulevat mm. erilaiset piirtimet, akvarelli-, öljy- ja akryylivärimaalaus, grafiikka ja valokuvaus.

3.3 Pitkä tekninen työ

Valinnaisen tehtävä

Valinnaisen teknisen työn tehtävä on syventää ja laajentaa käsityön perusopinoissa hankittuja tietoja ja taitoja sekä herättää oppilaan kiinnostus teknologian eri osa-alueita ja käsillä tekemistä kohtaan.

Oppilas suunnittelee ja toteuttaa töitä oman mielenkiinnon pohjalta. Töissä käytetään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, työskentelymenetelmiä sekä -koneita/-laitteita. Projekteissa pyritään hyödyntämään tietotekniikan mahdollisuuksia.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Työtilojen, työkalujen ja laitteiden oikeaoppinen ja turvallinen käyttö. Korostetaan omaa suunnittelua sekä itsenäistä, oma-aloitteista ja pitkäjänteistä työskentelyä.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus ja toimintatavat suunnitellaan siten, että oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Kurssi arvioidaan numeroarvosanoin 4–10. Arvioidaan työskentelyä sekä valmiita tuotoksi. Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oman työn/omien töiden suunnittelua sekä projektien/töiden huolellista loppuun tekemistä. Arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallisen päättöarvioinnin kriteeristöä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas käyttää käsityön käsitteistöä ja tuntee erilaisia materiaaleja. Hän työstää tarkoituksenmukaisesti eri materiaaleja ja valitsee niihin sopivia valmistusmenetelmiä sekä välineitä. Oppilas tekee itsenäistä tiedonhakua ja ongelmanratkaisua töiden suunnittelussa ja valmistuksessa. Oppilas kantaa vastuun työtiloista, laitteista ja materiaaleista ja toimii työturvallisuuden edellyttämällä tavalla. Pohditaan käsityötä hyvinvoinnin ja kestävän kehityksen edistäjänä arjessa.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Teknisen työn lyhyt valinnainen voidaan toteuttaa sekaryhmissä. Sisällöt ja tavoitteet ovat samat vuosiluokista huolimatta.

Käsityön arviointi kohdistuu kokonaiseen käsityöprosessiin, alkaen oman työn suunnittelusta, työn huolelliseen valmistamiseen suunnitelman mukaisesti, monipuolisia materiaaleja, työvälineitä sekä -menetelmiä käyttäen. Oppilasta ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan, työskentelyään sekä valmiita tuotoksia.

3.4 Pitkä kotitalous

Valinnaisen tehtävä

Pitkän kotitalouden oppitunneilla vahvistetaan arjen hallintataitoja ja kestävän kehityksen periaatteita. Opetuksessa harjoitetaan oppilaiden kotitalouden osaamista mm. antamalla säännöllisesti viikoittain käytännön kotitehtäviä. Ryhmä- ja parityöskentely kasvattavat sosiaalisia taitoja, oppilas osaa ottaa huomioon toiset oppilaat.

Pitkässä kotitaloudessa vahvistetaan oppilaan ymmärrystä kestävän kehityksen merkityksestä asumisessa, ruokaosaamisesta ja kuluttajuudessa. Oppilaat saavat lisää harjoitusta kodin teknologisoituvasta arjesta ja kustannustietoisesta toiminnasta. Oppilaiden suunnittelu-, organisointi- ja työskentelytaitoja harjoitetaan keskeisten sisältöjen ja oppimistehtävien avulla. Oppilaiden valmiuksia pitkäjänteiseen työskentelyyn, yhdessä toimimiseen ja kriittiseen tiedonhallintaan lisätään.

Tämä valinnainen oppiaine kasvattaa toiminnallisuuteen ja yritteliäisyyteen sekä vastuullisuuteen ja taloudellisuuteen. Yhteistyö muiden oppiaineiden kanssa monipuolistaa oppimiskokemuksia. Kotitalousopetus rakennetaan oppimista tukeväksi jatkumoksi, jolloin tiedot ja taidot syvenevät vaiheittain kokonaisuuksiksi. Oppilaiden itsenäisyys ja vastuu kasvavat vähitellen, ja opetus ohjaa ongelmanratkaisuun, tiedon ja taidon soveltamiseen ja luovuuteen. Opittua sovelletaan ja syvennetään omassa kodissa ja lähipiirissä kotitehtävien avulla. Opetuksen tavoitteet, keskeiset sisältöalueet ja toteutus määritellään paikallisessa opetussuunnitelmassa opetussuunnitelman perusteita soveltaen.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Kotitalouden pitkässä valinnassa oppimisympäristöt ja työtavat valitaan siten, että ne mahdollistavat vuorovaikutteisen toiminnan, yhteisöllisen tiedon rakentamisen ja osaamisen jakamisen. Opetuksessa hyödynnetään luokkayhteisöä ja koulun tiloja sekä kouluympäristöä, digitaalisia ympäristöjä ja yhteistyöverkostoja (esimerkiksi yhteistyö Maa- ja kotitalousnaisten kanssa Kokkaa kotimaista -tapahtumassa). Työtapojen ja menetelmien valinnassa korostuu tiedon ja taidon soveltaminen käytäntöön.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Pitkän kotitalouden ohjauksessa, eriyttämisessä ja tuen järjestämisessä painotetaan oppilaan motivaation, oman toiminnan ohjauksen ja itseohjautuvuuden asteittaista lisääntymistä. Opetuksen suunnittelussa huomioidaan oppimistilanteiden selkeä rakenne sekä mielekäs vaikeustaso. Eriyttämisessä lähtökohtana ovat joustavat opetusjärjestelyt ja oppilaan osaamistason mukaiset, oppilaan arkipäivään liittyvät oppimistilanteet. Oppilasta tuetaan ajanhallinnassa ja oppimistehtävien jäsentelyssä sekä sosiaalisten tilanteiden, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelussa.

Arviointi

Kotitalouden syventävän kurssin arviointi on monipuolista, ohjaavaa ja kannustavaa. Oppilaat saavat palautetta edistymisestään ja osaamisestaan eri tilanteissa ja eri tavoilla. Opettajan antaman palautteen lisäksi oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia myös itsearviointiin. Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa osaamistaan, oppimistaan ja tapaansa oppia. Kotitalouden arviointi on vuorovaikutteista, jolloin opettajakin saa palautetta. Kurssi arvioidaan numeerisesti. Arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallisen päättöarvioinnin kriteeristöä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas kasvaa vastuulliseksi taloudelliseksi kuluttajaksi, ymmärtää terveellisen ravinnon merkityksen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille sekä vahvistaa arjen hallintataitojaan monipuolisesti.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Kahdeksannella vuosiluokalla keskitytään yleensä suomalaiseen ruokakulttuuriin ja yhdeksännellä vuosiluokalla kansainväliseen keittiöön.

Valinnaisaineessa on mahdollisuus hygieniapassin suorittamiseen. Pitkässä kotitalouden valinnaisaineessa sisällöt ovat pääosin samankaltaisia kuin jatkavassa taide- ja taitoaineen valinnaisessa, ja tarkemmat sisällöt suunnitellaan kunkin ryhmän tarpeen mukaan.

3.5 Pitkä liikunta

Valinnaisen tehtävä

Valinnaisen liikunnan tavoitteena on antaa oppilaille mahdollisuus nauttia liikunnasta monipuolisesti yhdessä muiden oppilaiden kanssa. Tavoitteena on, että oppilas pääsee itse vaikuttamaan opintojen sisältöön ja ottamaan vastuuta sekä omasta liikkumisestaan että ryhmän toiminnasta. Tavoitteena on antaa oppilaille mahdollisuus soveltaa omia liikuntataitojaan monipuolisesti yksin ja ryhmässä. Valinnaisen liikunnan tavoitteena on tuottaa oppilaille iloa ja virkistystä.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Valinnaisessa liikunnassa voidaan tutustua uusiin lajeihin ja suorituspaikkoihin, joita normaalissa koululiikunnassa ei aina puitteiden tai aikataulun vuoksi pystytä toteuttamaan. Pääsääntöisesti opetus tapahtuu koululla ja sen lähiympäristössä. Lisäksi tutustutaan mahdollisuuksien mukaan myös koulun ulkopuolisiin liikuntapaikkoihin.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Arviointi numeroin 4–10. Arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallisen päättöarvioinnin kriteeristöä. Arvioinnin perusteena ovat oppilaan asenne, taidot sekä tiedot. Arvioinnissa hyvät tavat, toisten huomioonottaminen sekä avuliaisuus muita kohtaan ovat arvosanaa nostavia tekijöitä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Valinnaisessa liikunnassa syvennetään liikuntataitoja.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Tavoitteena on kehittää ja syventää oppilaan liikuntataitoja eri liikuntalajeissa sekä vahvistaa sosiaalisia taitoja.

4. Lyhyet valinnaiset aineet

Pitkien valinnaisaineiden lisäksi oppilaat valitsevat itselleen lyhyitä valinnaisaineita; kaksi lyhyttä valinnaista 8. vuosiluokalle ja kaksi lyhyttä valinnaista 9. vuosiluokalle. Lyhyitä valinnaisia opiskellaan siten, että yhtä valinnaisainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa syyslukukaudella, toista kaksi tuntia viikossa kevätlukukaudella.

Lyhyet valinnaiset voivat olla syventäviä tai soveltavia valinnaisaineita. Ne voidaan järjestää vuosiluokan omana kurssina tai 8. ja 9. vuosiluokalle suunnattuna sekakurssina. Lyhyet valinnaiset arvioidaan hyväksytty/hylätty.

Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Lisäksi Lumijoen perusopetuksessa 6. vuosiluokalla kaikki oppilaat opiskelevat pakollisena valinnaisena aineena tietotekniikkaa yhden vuosiviikkotunnin verran.

4.1 Kuudennen vuosiluokan valinnainen tietotekniikka

Valinnaisen tehtävä

Tietotekniikka opetetaan valinnaisaineena 6. luokalla yksi vuosiviikkotunti. Opetellaan käyttämään koulun tietotekniikan laitteita sekä opetellaan omien tunnusten käyttöä (sähköposti, Wilma, koulun verkko). Keskitytään tavanomaisista toimisto-ohjelmistoista tekstinkäsittelyn perusteisiin, esitysgrafiikan käyttöön sekä tutustutaan taulukkolaskentaan. Näitä taitoja oppilaat voivat käyttää eri oppiaineiden yhteydessä tulevaisuudessa esim. raporttien, esitelmien ja julkaisujen laadintaan sekä tiedon hankintaan ja jäsentelyyn.

Lisäksi harjoitellaan ohjelmoinnin perusteita, animaatioiden tekemistä. Käsitellään tietoturvan perusteita ja tiedon hakua sekä pilvipalveluiden käyttöä.

Tavoitteena on opetella tietoturvaan liittyen omien tunnusten hallintaa. Tavoitteena on myös saavuttaa myös yläkoulussa tarvittavat tietotekniset taidot.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

6. luokan tietotekniikan valinnaiskurssilla hyödynnetään koulun tietoteknisiä laitteita, esimerkiksi tietokoneita, tabletteja, erilaisia ohjelmointialustoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. 6. luokan tietotekniikan opetus ja toimintatavat suunnitellaan siten, että oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 6

Opetellaan käyttämään koulun tietotekniikan laitteita sekä opetellaan omien tunnusten käyttöä.

Keskitytään tavanomaisista toimisto-ohjelmistoista tekstinkäsittelyn perusteisiin, esitysgrafiikan käyttöön sekä tutustutaan taulukkolaskentaan.

Ohjelmoinnin perusteet.

Animaation tekeminen.

Tietoturvan ja tiedon haun perusteet.

Tavoitteena on saavuttaa yläkoulussa tarvittavat tietotekniset taidot.

4.2 Englannin lyhytkurssi

Sisältö päivitetään myöhemmin.

4.3 Ruotsin lyhytkurssi

Sisältö päivitetään myöhemmin.

4.4 Impro ja ilmaisu

Valinnaisen tehtävä

Impro ja ilmaisu on soveltava, toiminnallinen, vuorovaikutustaitoja vahvistava oppiaine. Tunneilla vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa kukin oppilas voi kehittää omaa persoonallisuuttaan ja ilmaisuaan. Oma itsetuntemus, näkemys ihmisestä ja ympäröivästä maailmasta kehittyy.

Impro ja ilmaisu sopii kaikille eikä vaadi osallistujalta aiempaa kokemusta. Tunneilla opiskellaan leikkien ja erilaisten harjoitusten avulla. Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa sisältöön mahdollisuuksien mukaan.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Oppiaineessa painotetaan toiminnallisuutta. Esimerkiksi draamaharjoitukset, improvisaatio, käytännön esiintymistilanteet sekä roolipelit ovat käytettäviä työtapoja. Vierailijoita ja vierailuja (teatteri yms.) toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää aktiivista osallistumista, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, omaa kehittymistä ilmaisijana sekä palautteen antajana ja vastaanottajana.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas kehittää valmiuksia ilmaista itseään monipuolisesti äänen, kehon ja tilan avulla. Hän vahvistaa vuorovaikutus- ja esiintymistaitojaan sekä osaa hyödyntää luovaa ilmaisua erilaisissa tilanteissa yksin ja yhdessä muiden kanssa.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Tavoitteena on vahvistaa itseilmaisua, harjoitella ryhmässä toimimista, toisten kuuntelemista ja vuorovaikutteista reagointia. Oppilas uskaltaa esiintyä pienissä tilanteissa ja kokeilla erilaisia rooleja. Tavoitteena on kokeilla improvisaatiota, leikkiä ja luovaa heittäytymistä. Lisäksi tunnistetaan omia viestintätapoja ja keinoja kehittää niitä.

Ilmaisun perusharjoitukset, tilankäyttö ja läsnäolo, improvisaatio, pienet draamaharjoitukset, vuorovaikutustaidot sekä erilaiset esitykset ryhmän kykyjen mukaan ovat oppiaineen sisältönä.

4.5 Muotoilu ja rakentelu

Valinnaisen tehtävä

Kurssilla muotoillaan ja rakennetaan pienoisteoksia, pienoismalleja sekä esineitä. Teosten materiaaleja ovat savi, rautalanka, kipsi, puu, paperi, pahvi, kierrätysmateriaali yms.

Valmistuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia tekniikoita. Kurssilla tutustutaan myös erilaisiin muovailutekniikoihin ja dreijaamiseen sekä keramiikassa töiden viimeistelyyn lasitteilla.

Oppimiseen sisältyy tiedonhakua, tuotteen suunnitteluprosessia sekä luonnospiirtämistä, mutta pääpaino on materiaalityöskentelyssä, työtapojen ja omien taitojen harjaannuttamisessa sekä onnistumisen elämysten saavuttamisessa.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Muotoilun ja rakentelun kurssilla hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä tarpeen mukaan. Kurssilla voidaan käydä tutustumiskäynneillä ja taidenäyttelyissä. Tutustumiskäynnit toteutetaan pääasiassa julkista liikennettä hyödyntäen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioituksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Muotoilun ja rakentelun kurssin tavoitteista johdettuna oppimisen tavoitteena on muotoilun ja rakentelun taitojen lisääminen ja uusien työtapojen kokeileminen.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Rakennus ja muotoilu kurssin yleisiä tavoitteita ovat muotoilun ja arkkitehtuurin perusteiden, ilmaisutapojen, materiaalituntemuksen ja suunnitteluprosessien oppiminen. Tavoitteena on harjoitella suunnittelua monesta näkökulmasta (mm. esteettisestä, eettisestä ja sosiaalisesta). Kurssin tavoitteena on kehittää ongelmanratkaisutaitoja.

4.6 Piirustus ja maalaus

Valinnaisen tehtävä

Piirustus ja maalauskurssilla syvennyttään piirustuksessa ja maalauksessa omien aiheiden, tyylien ja tekniikoiden löytymiseen.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Piirustuksen ja maalauksen kurssilla hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä tarpeen mukaan. Kurssilla voidaan tehdä vierailukäyntejä taidenäyttelyihin. Tutustumiskäynnit toteutetaan pääasiassa julkista liikennettä hyödyntäen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Piirustuksen ja maalauksen kurssilla tavoitteena on syventää oppilaan kuvataiteellista ilmaisua sekä omien vahvuuksien käyttämistä.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Piirustus- ja maalauskurssin tavoitteena on syventää taitoja ja omaa ilmaisua, opetellen samalla perustekniikoita, välineitä ja materiaaleja. Keskeisiä tavoitteita ovat sommittelun ja värin merkityksen ymmärtäminen, havaintojen tekeminen visuaalisesta ympäristöstä ja oman työn suunnittelu. Tavoitteena on myös tukea oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämään teknisiä taitoja.

Maalauksessa syvennyttään maalaustaiteeseen; omien aiheiden, tyylin ja tekniikan löytämiseen. Käytössä ovat vesi- ja akryylivärit, sekatekniikat sekä erilaiset maalauspohjat. Halutessaan voi keskittyä yhteen tekniikkaan ja työskennellä pitkään saman työn parissa tai kokeilla monia tekniikoita ja tehdä sarjan pienempiä maalauksia.

Piirustuksessa keskitytään oman piirustustaidon ja ilmaisun monipuoliseen harjoitteluun sekä eri piirtimien ominaisuuksien tutkimiseen. Tehdään piirroksia rennosti kokeillen ja tarkasti mallista tutkien. Tekemisessä hyödynnetään sekatekniikoita sekä yhdistetään piirustusta ja maalausta.

4.7 Musiikin lyhytkurssi

Valinnaisen tehtävä

Valinnaisen musiikin tavoitteena on syventää 7. vuosiluokalla jo opittuja musiikillisia tietoja ja taitoja. Opetuksessa painotetaan yhdessä musisointia laulaen ja soittaen. Kurssilla perehdytään bändisoiton alkeisiin ja perusteisiin sekä kehitetään monipuolisesti soitto- ja lauluohjelmistoa. Lisäksi syvennetään musiikkitietoutta. Opetuksen toivotaan johtavan monipuoliseen musiikkiin kohdistuvaan innostukseen, joka jatkuu myös koulun ulkopuolella.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Mahdolliset vierailut esimerkiksi konsertteihin, ammattimuusikoiden työskentelyyn sekä heidän työympäristöönsä tutustuminen. Opetus ja oppiminen ovat käytännönläheisiä. Oppilaille tarjotaan myös mahdollisuus esiintymiseen koulun eri juhlatilanteissa.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioituksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Musiikin valinnaisella kurssilla tavoitteena on luoda iloinen, luovaan ajatteluun rohkaiseva ilmapiiri sekä tarjota myönteisiä musiikkikokemuksia. Opetuksen toivotaan johtavan monipuoliseen musiikkiin kohdistuvaan innostukseen, joka jatkuu myös koulun ulkopuolella.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Musiikin lyhyt valinnainen voidaan toteuttaa sekaryhmissä. Sisällöt ja tavoitteet ovat samat vuosiluokista huolimatta.

4.8 Tekstiilityön lyhytkurssi

Valinnaisen tehtävä

Kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan oma käsityöprojekti eri käsityötekniikoita hyödyntäen, esim. neuloen, virkaten, ommellen tai tuunaten. Syvennetään aiemmin opittua ja kokeillaan uutta.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Tekstiilityön lyhytkurssilla hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä tarpeen mukaan. Pääasiassa työskennellään luokkatilassa, mutta kurssilla voidaan myös tutustua esimerkiksi eri yrityksiin tai oppilaitoksiin. Mahdolliset tutustumiskäynnit toteutetaan pääasiassa julkista liikennettä hyödyntäen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Tekstiilityön lyhytkurssilla tavoitteena on tutustua oppilaan kiinnostuksen mukaisesti sellaisiin käsityötekniikoihin, jotka tukevat hänen oppimistaan ja itsetuntemustaan.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

8. vuosiluokalla Tekstiilityö lyhytkurssi -valinnaisaineessa tavoitteena on tutustua erilaisiin käsityötekniikoihin ja löytää itselle sopivia työskentelytapoja ja -menetelmiä. Lisäksi tavoitteena on löytää omia vahvuuksia ja mielenkiinnonkohteita, jotka tuovat sisältöä vapaa-aikaan.

9. vuosiluokalla Tekstiilityö lyhytkurssi -valinnaisaineessa tavoitteena on tutustua erilaisiin käsityötekniikoihin ja löytää itselle sopivia työskentelytapoja ja -menetelmiä. Lisäksi tavoitteena on löytää omia vahvuuksia ja mielenkiinnonkohteita, jotka tuovat sisältöä vapaa-aikaan tai tuleviin opintoihin.

4.9 Teknisen työn lyhytkurssi

Valinnaisen tehtävä

Valinnaisen teknisen työn tehtävä on syventää ja laajentaa käsityön perusopinoissa hankittuja tietoja ja taitoja sekä herättää oppilaan kiinnostus teknologian eri osa-alueita ja käsillä tekemistä kohtaan.

Oppilaita rohkaistaan valitsemaan erilaisia työtapoja sekä materiaaleja. Oppilasta rohkaistaan suunnittelemaan ja toteuttamaan töitä pääasiassa oman mielenkiinnon pohjalta. Projekteissa yhdistellään mahdollisuuksien mukaan eri materiaaleja sekä pyritään hyödyntämään tietotekniikan mahdollisuuksia.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Työtilojen, työkalujen ja laitteiden oikeaoppinen ja turvallinen käyttö. Korostetaan oman työn suunnittelua sekä itsenäistä työskentelyä.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oman työn/omien töiden suunnittelua sekä projektien/töiden loppuun tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas käyttää käsityön käsitteistöä ja tuntee erilaisia materiaaleja. Hän työstää tarkoituksenmukaisesti eri materiaaleja ja valitsee niihin sopivia valmistusmenetelmiä sekä välineitä. Oppilas tekee itsenäistä tiedonhakua ja ongelmanratkaisua töiden suunnittelussa ja valmistuksessa. Oppilas kantaa vastuun työtiloista, laitteista ja materiaaleista ja toimii työturvallisuuden edellyttämällä tavalla.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Teknisen työn lyhyt valinnainen voidaan toteuttaa sekaryhmissä. Sisällöt ja tavoitteet ovat samat vuosiluokista huolimatta.

Käsityön arviointi kohdistuu kokonaiseen käsityöprosessiin, alkaen oman työn suunnittelusta, työn huolelliseen valmistamiseen suunnitelman mukaisesti, monipuolisia materiaaleja, työvälineitä sekä -menetelmiä käyttäen. Oppilasta ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan, työskentelyään sekä valmiita tuotoksia.

4.10 Tervetuloa juhlaan!

Valinnaisen tehtävä

Tervetuloa juhlaan -kurssilla leivotaan ja juhlietaan yhdessä sekä kalenterivuoden että elämänkaaren juhlia. Juhlien ja leivonnaisten toteutuksessa hyödynnetään ja vahvistetaan aiemmin hankittuja kotitaloustaitoja. Kurssi edistää kädentaitoja ja organisointikykyä sekä kannustaa luovuuteen ja esteettisyyteen. Keskeistä ovat yhteistyö ja yhdessä oppiminen. Ruoka- ja tapakulttuurin lisäksi kurssilla käsitellään juhlapukeutumista ja juhlien etikettiä.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Tervetuloa juhlaan -valinnaisessa oppimisympäristöt ja työtavat valitaan siten, että ne mahdollistavat vuorovaikutteisen toiminnan, yhteisöllisen tiedon rakentamisen ja osaamisen jakamisen. Opetuksessa hyödynnetään luokkayhteisöä ja koulun tiloja sekä kouluympäristöä, digitaalisia ympäristöjä ja yhteistyöverkostoja. Työtapojen ja menetelmien valinnassa korostuu tiedon ja taidon soveltaminen käytäntöön.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioituksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää oppilaan myönteistä suhtautumista oppiaineeseen, aktiivista osallistumista opetukseen, vastuuntuntoista ja yhteistyöhaluista työskentelyä, omatoimisuutta ja tehtävien loppuun asti saattamista.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas oppii ymmärtämään erilaisiin juhliin liittyviä tapoja ja perinteitä sekä oppii tunnistamaan ja valmistamaan erilaisiin juhliin liittyviä ruokia sekä leivonnaisia.

Kurssilla on perinteisesti ollut tapana järjestää elämänkaareen ja kalenterivuoteen liittyviä juhlia sekä mahdollisuuksien mukaan myös muita tilaisuuksia.

Kurssi voidaan toteuttaa sekaryhmissä. Sisällöt ja tavoitteet ovat samat vuosiluokista huolimatta. Oppilas voi pääsääntöisesti valita kyseisen valinnaiskurssin vain kerran yläkoulun aikana.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Tavoitteena on vahvistaa aiemmin opittuja kotitaloustaitoja sekä oppia ymmärtämään erilaisiin juhliin liittyviä tapoja ja perinteitä ja oppia tunnistamaan ja valmistamaan erilaisiin juhliin liittyviä ruokia ja leivonnaisia.

4.11 Herkkukurssi

Valinnaisen tehtävä

Herkkukurssilla leivotaan makeita ja suolaisia, suomalaisia ja kansainvälisiä, perinteisiä ja trendikkäitä arjen herkkuja. Herkkukurssilla pääset kehittämään kotitaloustaitoja mukavan yhdessäolon ja palkitsevan tekemisen lomassa. Kurssilla pääset leipomaan mm. sämpylöitä, pizzoja, pullia, piirakoita sekä pikkuleipiä ja paljon muuta, mitä kahdessa tunnissa ehditään.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Herkkukurssi -valinnaisessa oppimisympäristöt ja työtavat valitaan siten, että ne mahdollistavat vuorovaikutteisen toiminnan, yhteisöllisen tiedon rakentamisen ja osaamisen jakamisen. Opetuksessa hyödynnetään luokkayhteisöä ja koulun tiloja sekä kouluympäristöä, digitaalisia ympäristöjä ja yhteistyöverkostoja. Työtapojen ja menetelmien valinnassa korostuu tiedon ja taidon soveltaminen käytäntöön.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioituksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää oppilaan myönteistä suhtautumista oppiaineeseen, aktiivista osallistumista opetukseen, vastuuntuntoista ja yhteistyöhaluista työskentelyä, omatoimisuutta ja tehtävien loppuun asti saattamista.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Herkkukurssilla tavoitteena on oppia valmistamaan ruokia ja leivonnaisia arkeen ja arjen herkkuhetkiin.

Kurssi voidaan toteuttaa sekaryhmissä. Sisällöt ja tavoitteet ovat samat vuosiluokista huolimatta.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Tavoitteena on kehittää kotitaloustaitoja sekä oppia valmistamaan erilaisia ruokia ja leivonnaisia.

4.12 Palloilu

Valinnaisen tehtävä

Palloilukurssin tavoitteena on erilaisten pallopelitaitojen syventäminen pelaamisen, harjoittelun ja pelitaktiikoiden opetteluun kautta. Lisäksi kurssi kehittää oppilaan yhteistyökykyä ja sosiaalisia taitoja.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Kurssilla voidaan tutustua uusiin pallopelilajeihin. Pääsääntöisesti opetus tapahtuu koululla ja sen lähiympäristössä.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Valinnaisessa liikunnassa syvennetään pallopelitaitoja.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Tavoitteena on kehittää ja syventää oppilaan liikuntataitoja eri palloilulajeissa sekä vahvistaa sosiaalisia taitoja.

4.13 Liikunnan lyhytkurssi

Valinnaisen tehtävä

Valinnaisen liikunnan tavoitteena on liikunnan ilo ja virkistys. Tunneilla kehitetään ja harjoitellaan omia taitoja eri liikuntalajeissa sekä tarjotaan positiivisia elämyksiä yksin ja ryhmässä liikkuen. Valinnaisen liikunnan tavoitteena on syventää oppilaiden taitoja lajeissa, joita koululiikunnassa on harjoiteltu. Kurssilla perehdytään mahdollisuuksien mukaan myös uusiin lajeihin. Valinnaisessa liikunnassa voidaan tehdä sitä, mitä normaalissa koululiikunnassa ei aina ehditä tai puitteiden vuoksi pystytä toteuttamaan.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Kurssilla voidaan tutustua uusiin lajeihin. Pääsääntöisesti opetus tapahtuu koululla ja sen lähiympäristössä.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioituksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Valinnaisessa	liikunnassa	syvennetään	liikuntataitoja.
---------------	-------------	-------------	------------------

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Tavoitteena on kehittää ja syventää oppilaan liikuntataitoja eri liikuntalajeissa sekä vahvistaa sosiaalisia taitoja.

4.14 Erätaidot ja luontoliikunta

Valinnaisen tehtävä

Erätaidot ja luontoliikunta -valinnaisaineessa harjoitellaan erätaitoja, retkeillään ja liikutaan luonnossa monipuolisesti. Kurssilla harjoitellaan varustautumista eräretkeilyyn eri vuodenaikoina ja suunnitellaan eräretkeilyyn liittyvä liikeidea. Kurssilla käytetään apuna eri alojen asiantuntijoita ja kutsutaan vierailijoita, esim. metsästysyhdistykseltä, Metsähallitukselta tai partiolta. Kurssilla tutustutaan muun muassa kalastukseen, metsästykseseen, karttaan, ensiaputaitoihin, erävälineistöön, eläimiin, kasveihin ja jokaisen oikeuksiin. Eräretkeilyyn liittyvistä aiheista voidaan pitää myös kirjallinen koe. Tarkka sisältö määräytyy ryhmän mukaan.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Tunteja on työjärjestykseen varatulla ajalla ja koulupäivän ulkopuolella. Käytännön harjoituksissa sekä tutustumisissa voidaan käyttää aikaa tarvittaessa normaalista poiketen puolikas tai kokonainen koulupäivä.

Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Kurssi voi sisältää myös yön yli leiriytymisen koulupäivän jälkeen sekä lauantapäivän toimintaa. Tuolloin tehdään erilaisia käytännön toimia luonnossa, erillään kouluympäristöstä. Kurssille osallistujalla tulee olla mahdollisuus oman polkupyörän käyttöön.

Mahdollisille käytännön tutustumisille/leirille pyydetään erikseen huoltajan suostumus.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille ja reipasta asennetta ja yhteisten harjoitusten tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Oppilas vahvistaa luontosuhdettaan ja oppii eräretkeilyn perustaitoja.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Oppilas vahvistaa luontosuhdettaan ja oppii eräretkeilyn perustaitoja. Tavoitteita ei ole sidottu vuosiluokkiin.

4.12 Terveystiedon lyhytkurssi

Valinnaisen tehtävä

Terveystiedon valinnaiskurssilla syvennetään jo aiemmin opittuja tietoja ja taitoja ihmisen terveyteen vaikuttavista tekijöistä. Oppitunneilla keskitytään käytännönläheisesti kaikkiin terveyden osa-alueisiin: fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.

Valinnaiskurssin suunnittelussa huomioidaan oppilaiden ideointia ja mielenkiinnonkohteita, joten kurssin aihepiirit voivat vaihdella vuosittain ja oppitunneittain. Toteutettavia aihekokonaisuuksia voivat olla esimerkiksi oppilaiden psyykkisen hyvinvoinnin lisääminen erilaisten harjoitusten avulla sekä omien ensiaputaitojen kertaaminen ja niiden opettaminen alakoulun oppilaille.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Työskentelytapoina ovat yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely, toiminnalliset harjoitukset, keskustelut ja mahdollisuuksien mukaan myös vierailut oman ja lähikuntien alueella. Vierailut toteutetaan julkista liikennettä hyödyntämällä.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnittelee siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää aktiivista läsnäoloa ja osallistumista harjoituksiin ja keskusteluihin sekä myönteistä asennoitumista erilaisiin työtapoihin ja aiheisiin. Lisäksi kurssilla pidetään opintopäiväkirjaa.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Valinnaisen terveystiedon kurssilla tavoitteena on tutustua oppilaiden tarpeiden mukaisesti sellaisiin terveystiedon osa-alueisiin, jotka tukevat esimerkiksi oppilaiden psyykkisen hyvinvoinnin lisäämistä ja itsetuntemusta.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Oppilas voi valita valinnaisen terveystiedon vain kerran peruskouluajanaan.

Oppitunneilla keskitytään käytännönläheisesti kaikkiin terveyden osa-alueisiin. Valinnaiskurssin suunnittelussa huomioidaan oppilaiden ideointia ja mielenkiinnonkohteita, joten kurssin aihepiirit voivat vaihdella vuosittain ja oppitunneittain.

4.13 Biologian lyhytkurssi yseille

Valinnaisen tehtävä

Biologian valinnaiskurssilla syvennetään 9. luokan biologian peruskurssia (Ihmisen biologia) tutkimalla eri eläinryhmien rakenteita ja elimistön toimintaa demonstraatioiden ja kokeiden avulla. Lyhyiden opetustuokioiden lisäksi tunneilla keskitytään havainnollistamaan eläinfysiologian ilmiöitä esim. hengitystä, ruuansulatusta. Suoritetuista kokeista voidaan laatia pienimuotoisia työselostuksia, ja kurssin aikana pidetään opintopäiväkirjaa.

Kurssi voidaan toteuttaa 9. vuosiluokalle. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (kevätlukukausi) aikana.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Työskentelytapoja ovat laboratoriotyöt, työselostukset, opetustuokiot ja mahdollisuuksien mukaan myös vierailut oman kunnan ja lähikuntien alueella. Vierailut toteutetaan julkista liikennettä hyödyntäen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää aktiivista läsnäoloa ja osallistumista harjoituksiin sekä myönteistä asennoitumista erilaisiin työtapoihin ja aiheisiin. Lisäksi kurssilla pidetään opintopäiväkirjaa ja laaditaan työselostuksia.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Valinnaisen biologian kurssilla tavoitteena on tutustua eläin anatomiaan ja -fysiologiaan monipuolisesti demonstraatioiden ja kokeiden avulla.

Tavoitteet ja sisällöt

Oppilas voi valita valinnaisen biologian vain kerran peruskouluajanaan.

Biologian valinnaiskurssilla syvennetään 9. luokan biologian peruskurssia tutkimalla eri eläinryhmien rakenteita ja elimistön toimintaa demonstraatioiden ja kokeiden avulla. Suoritetuista kokeista voidaan laatia pienimuotoisia työselostuksia, ja kurssin aikana pidetään opintopäiväkirjaa.

4.14 Älypelejä ja ongelmanratkaisua

Valinnaisen tehtävä

Älypelejä ja ongelmanratkaisua -valinnaisaineen kurssilla tutustumme erilaisiin loogista päättelyä tai hyvää hahmotuskykyä vaativiin peleihin oppilaiden tarpeet ja toiveet huomioiden. Tutustumme myös ongelmanratkaisun perusperiaatteisiin ja erityyppisten ongelmien ratkaisukeinoihin. Kurssin on tarkoitus vahvistaa oppilaan strategista ajattelua, yhteistyötaitoja, luovaa ongelmanratkaisutaitoa ja loogista ajattelukykyä.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Älypelejä ja ongelmanratkaisua -kurssi toteutetaan luokkatiloissa ja lähiympäristöä hyödyntäen. Kurssilla voidaan tehdä vierailuja lähialueiden yrityksiin tai oppilaitoksiin. Mahdolliset tutustumiskäynnit toteutetaan pääasiassa julkista liikennettä hyödyntäen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Älypelejä ja ongelmanratkaisua -kurssilla tavoitteena on tutustua loogista päättelyä tai hyvää hahmotuskykyä vaativiin peleihin ja tehtäviin sekä erilaisiin luovan ongelmanratkaisun keinoihin. Nämä taidot tukevat esimerkiksi oppilaan oppimista ja opiskelua, matemaattista itsetuntoa ja itsetuntemusta.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Kurssi toteutetaan sekaryhmässä. Tavoitteena on vahvistaa oppilaan strategista ajattelua, yhteistyötaitoja ja luovaa ongelmanratkaisukykyä. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa omia matemaattisloogisia taitoja ja kykyjä, joista voi olla hyötyä myös oman tulevaisuuden ja jatko-opintojen suunnittelussa.

4.15 Tietotekniikan lyhyt valinnainen

Valinnaisen tehtävä

Oppilas perehtyy tekstinkäsittelyyn, taulukkolaskentaan sekä esitysgrafiikkaan monipuolisina työvälineinä. Lisäksi oppilas perehtyy kuvankäsittelyn perusteisiin. Näiden perustaitojen lisäksi oppilas perehtyy tiedostonhallintaan ajanmukaisin tavoin, ja oppii säilyttämään tiedostoja turvallisesti niin fyysisesti lähellä kuin myös etäällä olevissa tallennusvälineissä. Harjoitellaan ohjelmointia esimerkiksi peliohjelmoinnin keinoin. Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan käytössä oleviin muihin tietotekniikan sovelluksiin.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Tietotekniikan valinnaiskurssilla hyödynnetään koulun tietoteknisiä laitteita, esimerkiksi tietokoneita, tabletteja, erilaisia ohjelmointialustoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioituksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Tekstinkäsittelyn, taulukkolaskennan sekä esitysgrafiikkaan käyttö työvälineinä.

Kuvankäsittelyn perusteet.

Tiedonhallinta ja tallentaminen.

Ohjelmoinnin perusteet.

Muihin tietotekniikan sovelluksiin tutustuminen.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Tekstinkäsittelyn, taulukkolaskennan sekä esitysgrafiikkaan käyttö työvälineinä.

Kuvankäsittelyn perusteet. Tiedonhallinta ja tallentaminen.

4.15 Lukioon valmentava matematiikka

Valinnaisen tehtävä

Lukioon valmentavan matematiikan kurssilla vahvistetaan ja syvennetään matematiikan perustaitoja esimerkiksi yhtälönratkaisuissa, geometriassa, funktioissa ja niiden kuvaajissa. Tutustutaan myös lukiossa käytössä oleviin matematiikan ohjelmistoihin, kuten Geogebra ja Abicus. Sisällöt tarkentuvat oppilaiden omien vahvuuksien ja toiveiden mukaan.

Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Kurssilla hyödynnetään tietotekniikkaa osana opiskelua. Toteutetaan pääasiassa luokkatilassa. Asioita opetellaan ensin yhdessä ja harjoitellaan yksin ja ryhmissä.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Tavoitteena on, että oppilaan matemaattiset taidot vahvistuvat ja hän saa hyvät valmiudet lukion matemaattisten aineiden opiskeluun.

Tavoitteet ja sisällöt

9. vuosiluokka

Oppilas voi valita lukioon valmentavan matematiikan kurssin 9. vuosiluokan kevätlukukaudelle. Tavoitteena on vahvistaa ja syventää matematiikan perustaitoja eri osa-alueilla ja tutustua joihinkin lukiossa käytettäviin ohjelmistoihin.

Tavoitteena on vahvistaa oppilaan matemaattisia ja antaa hyvät valmiudet lukion matemaattisten

4.16 Tehostettu oppilaanohjaus

Valinnaisen tehtävä

Tehostetun oppilaanohjauksen kurssilla tutustumme oppilaiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti muun muassa erilaisiin opiskelutekniikoihin sekä oppilaiden omiin vahvuuksiin ja mielenkiinnon kohteisiin. Kurssilla suunnataan ajatusta myös tulevaisuuden jatko-opiskelumahdollisuuksiin ja tutustutaan erilaisiin jatko-opintovaihtoehtoihin sekä tehdään henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Tehostetun oppilaanohjauksen kurssilla hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä tarpeen mukaan. Kurssilla voidaan tutustua esimerkiksi eri yrityksiin tai oppilaitoksiin. Tutustumiskäynnit toteutetaan pääasiassa julkista liikennettä hyödyntäen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Tehostetun oppilaanohjauksen kurssilla tavoitteena on tutustua oppilaan tarpeen mukaisesti sellaisiin osa-alueisiin, jotka tukevat esimerkiksi oppilaan oppimista ja opiskelua tai itsetuntemusta.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

8. vuosiluokalla Tehostettu oppilaanohjaus -valinnaisaineessa tavoitteena on tutustua erilaisiin opiskelutekniikoihin ja löytää itselle sopivia opiskelutapoja ja -menetelmiä. Lisäksi tavoitteena on löytää omia vahvuuksia ja mielenkiinnonkohteita, joiden avulla voidaan alkaa suunnitella myös omaa tulevaisuutta ja jatko-opintoja.

9. vuosiluokalla Tehostettu oppilaanohjaus -valinnaisaineessa tavoitteena on löytää omia vahvuuksia ja mielenkiinnonkohteita, joiden avulla voidaan alkaa suunnitella omaa tulevaisuutta ja jatko-

opintoja. Lisäksi tavoitteena on tutustua erilaisiin jatko-opintomahdollisuuksiin ja laatia itselle mielekäs jatko-opintosuunnitelma.

4.17 Työelämä ja yrittäjyys

Valinnaisen tehtävä

Työelämä ja yrittäjyys -kurssilla perehdytään työelämään ja yrittäjyyteen. Kurssilla käydään läpi työelämän pelisääntöjä ja tutustutaan eri ammatteihin, ammattialoihin, työpaikkoihin ja yrityksiin. Lisäksi tutustutaan eri yrittäjiin ja yrittäjyyteen. Kurssilla pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä eri toimijoiden kuten Lumijoen 4H-yhdistyksen ja Nouseva Rannikkoseutu Ry:n sekä paikallisten yritysten ja yrittäjien kanssa. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla hyödynnetään Nuorten Nyt ”Vuosi yrittäjänä” -oppimiskokonaisuutta, joka on suunnattu yläkoululaisille.

Kurssi voidaan toteuttaa joko yhdelle vuosiluokalle tai 8. ja 9. luokan yhteisenä valinnaisaineena. Lyhyttä valinnaista opiskellaan kaksi tuntia viikossa yhden lukukauden (syys- tai kevätlukukausi) aikana. Jokaisen lyhytvalinnan voi pääsääntöisesti valita yläkoulun aikana vain yhden kerran.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Työelämä ja yrittäjyys -kurssilla hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä tarpeen mukaan. Kurssilla voidaan tutustua esimerkiksi eri yrityksiin. Tutustumiskäynnit toteutetaan pääasiassa julkista liikennettä hyödyntäen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea sekä ohjausta. Opetus suunnitellaan siten, että oppilaan on turvallista osallistua ja oppia ja oppimisen edellytykset tulevat huomioiduksi.

Arviointi

Sanallinen arviointi (hyväksytty-hylätty). Hyväksytty arvosana edellyttää osallistumista oppitunneille, oppituntien harjoituksiin osallistumista sekä annettujen tehtävien tekemistä.

Tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Työelämä ja yrittäjyys -kurssin tavoitteena on saada perustiedot työelämästä ja yrittäjyydestä sekä vahvistaa oppilaiden yrittäjähenkisyyttä.

Tavoitteet ja sisällöt 8. ja 9. luokalla

Kurssi voidaan toteuttaa vuosiluokittain tai 8. ja 9. luokkien sekakurssina. Tavoitteena on saada perustiedot työelämästä ja yrittäjyydestä sekä vahvistaa oppilaiden yrittäjähenkisyyttä.